

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Egy példány ára 12 fill.
Egy óra .... 48 fill.
Negyedévre .. 1.40 P
Égész évre .. 5.70 P

Hirdetések megállapo-
dás szerint

HAJDÚSÁG

SZERKESZTŐSÉG
ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN,
SZENT ANNA-UTCA
35. SZÁM.

Megjelenik minden héten

FELELŐS SZERKESZTŐ: MEISSNER KÁROLY

Politikai és társadalmi hetilap

Programmot

adott az új miniszterelnök, amelyben körvonalazta kormányzásának célkitűzéseit. Megszoktuk már a jó és szép programokat, mert a közelmúlt időkben gyakran volt részünk ilyeneket hallgatni és megismerni, azonban ezek legnagyobb része nem valósított meg — hinni és remélni szeretnénk, hogy ezúttal nem fogunk esalatozni és megvalósításra kerülnek az új kormányzat ismert munkatervét.

Véleményünk szerint azonban az adott programból nem domborodik ki a mezőgazdaság megsegítésére irányuló törekvés olyan mértékben és módon, mint ahogyan az kívánatos és szükséges lenne. Nincsen fontosabb esemény, nincsen sürgősebb tenni való ebben az országban, mint a mezőgazdaság megsegítése: a gazdádósok megmentése és a jövedelmező, zavartalan mezőgazdasági termelés biztosítása.

Nem győzzük eleget hangsúlyozni, hogy nálunk, Magyarországon a mezőgazdaság az alap és erre kell mindent felépíteni; erőteljes mezőgazdaság nélkül nem fejlődhet ki életerős ipar, nem alakulhat ki egészséges kereskedelem. A mezőgazdaság megerősödése, erőteljes fejlődése és munkára készíthetné az ipart és a kereskedelmet egyaránt. Azok a módszerek, illetőleg intézkedések, amelyekkel megítélésünk szerint a mezőgazdasági válságot enyhíteni lehetne, ismeretesek és azokat lapunkban már több ízben is alkalommal ismertettük.

A jelenleg érvényben levő gazdádósvédelmi és a válság enyhítésére irányuló törvényes intézkedések nem megfelelőek és nem alkalmasak arra, hogy a mezőgazdasági válságot és ezáltal egész közgazdasági életünk válságát enyhítsék.

Bizalommal reméljük, hogy az új kormány fel fogja ismerni a hazai mezőgazdaság jelentőségét, illetőleg megsegítésének az ország lelki és gazdasági egyensúlyának biztosítása szempontjából fontosságát és ennek megfelelően ilyen irányban kibővítő programját és megváltoztatja célkitűzéseinek sorrendjét is.

Amennyiben a kormányzat olyan intézkedéseket fog életbe léptetni, amelyek a mezőgazdaságot eredményesen megsegítik: egész közgazdasági életünkben fellendülés fog bekövetkezni és biztos, hogy ilyen irányú törekvéseiben az egész ország hazafias lakossága, főleg annak gazdatársadalma, minden vonatkozásában támogatni fogja.

(M. K.)

Befejezést nyert a hajduböszörményi református egyház iskoláinak ügye

Hajduböszörmény képviselőtestülete ötvenezer pengő kölcsönt szavazott meg a református iskolák támogatására

A belügyminiszter döntött a hajduböszörményi református egyház iskoláira vonatkozólag. — E szerint ugyanis a belügyminiszter úgy intézkedett, hogy mivel az egyház adóinak be nem folyása miatt fizetésképtelen lett tartsa fenn ezeket az iskolákat a város, vagyis ez a város számára mintegy 150 ezer pengő újabb kiadást jelentett.

Ezt megelőzőleg azonban az egyház már megkeresésse fordult több ízben a városhoz, melyben iskoláinak a fenntartása végett 50 pengős segélyt kért. A városi közgyűlés ekkor elutasította az egyház kérelmét. Így aztán a kis kiadást elkerülték s beleestek a nagyba.

A miniszteri leirat után megint gyűlésezett a városi képviselő testület, talán ötször is tartottak megbeszélést, de csak nem tudtak helyes utra vergődni. Az elmúlt vasárnap délelőttjén tartott köz-

gyűlésen szakadás állt be a képviselő testületi tagok között.

A belátóbbak ugyanis azt hangsúlyozták, hogy ha már kis s nagy baj között kell választani, válasszák a kisebbiket, adják meg az egyháznak a kért 50 ezer pengős segélyt s hadd intézze az aztán tovább a saját maga dolgát. Sokaknak ez látszott helyesnek. — Kálmán Ferenc azonban azt mondta, hogy ő az iskolának sem segélyt nem ad, sem a miniszter által jóváhagyott és elrendelt átvételbe nem egyezik bele. Szavai mögött mintegy az állt, hogy egyáltalán nem kell iskola, nem kell tanító, nem baj az, hogy január óta ezek a szerencsétlen emberek, olyanok mint az égi madarak, nem kapnak fizetést. Miután pedig Kálmán Ferenc appellálását bejelentette, kijelentette, hogy eltávozik a közgyűlésből. És már meg is indult mintegy tizennégy párhívótól követve.

A teremben azonban valami elkeseredettség tört ki s egyhangu morajként zúgott a kivonulással tüntetők felé:

— Szégyen, gyalázat! Szégyen, gyalázat!

Ezután szavazás következett, melyben 51 képviselő 2 ellenében a segély mellett döntött. Így az egyház megkapja a kért segítséget s továbbra is maga vezeti az iskoláinak ügyeit.

Kétségtelen, hogy súlyos terheket jelent Hajduböszörmény városára a református iskolák támogatására megszavazott segély; azonban ezt meg kellett szavazni, mert az iskolákat minden körülmények között fenn kell tartani. A tanítók sem taníthatnak fizetés nélkül, ha pedig nem tanítanak, nincsen alap, nincsen fejlődés és nincs kultúra. Pedig különösen az elkövetkezendő időkben fontos, hogy tanult és képzett legyen az új nemzedék!

Sohasem voltak válságosabb helyzetben a gazdák, mint most

Hajdúvármegye törvényhatóságának kisgyűlése esütörtökön délelőtt 9 órakor báró Vay László főispán elnöke alatt ülést tartott, amelyen részben a közgyűlés elé kerülő ügyeket, részben a kisgyűlés elé kerülő ügyeket tárgyalták le.

Igen érdekes és értékes adatokat tartalmazott Rásó István alispán időszakos jelentése. Ez első sorban beszámol arról a felemelően szép eredményről, amelyet kiküldött atlétáink értek el Los Angelesben az idei olimpiáson.

Meleg hangon emlékezett meg a jelentés dr. Liszt Nándor tb. vármegyei tiszti főügyész, dr. Szűcs László hajdunánási tiszti főügyész, Hadházy Miklós földhírtokos és Gaál Lajos hajduböszörményi városi pénztárnok elhunytáról.

Bejelentette az alispán, hogy a mezőgazdasági munkák, főképen az aratás végzése alkalmával munkásiány nem mutatkozott, sőt a püspökladányi járásban 80, a központi járásban 700 férfi és 710 nő, Hajduböszörményben 500. — Hajdunánáson 80, Hajduhadházon 200 mezőgazdasági munkás maradt minden aratási és eséplési munka nélkül.

A kereskedelemügyi miniszter ez évben 65.000 pengőt küldött ingyermunkákra utépítési célokra. Az összeget felhasználták.

Bejelentette az alispán, hogy a belügyminiszter a községi alkalmazottak létszámát véglegesen rendezte, ami nagy redukción jelent. A redukción úgy kell végrehajtani, hogy a természetes apadás által megüresedő állásokat nem szabad betölteni, ha azok a megállapított állások közt nincsenek

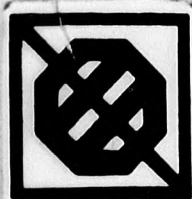
és ezek az állások megszűntnek tekintendők.

A Köselyszeg hajduszboszlói részének kitisztítása szociális és egészségügyi szempontból nagyon sürgetővé vált. Az alispán erre a célra 20.000 pengő segélyt kért a földművelésügyi minisztertől. A miniszter a kért segély megadását megtagadta és így a tervezett munkálatokat végrehajtani nem lehet.

A kultuszminiszter a hajduszboszlói gazdasági iskola régen huzódó ügyét kedvezően elintézte akként, hogy az iskola céljaira 22.000 pengőt engedélyezett.

Bejelentette az alispán, hogy a pénzügyminiszter nem teljesítette a törvényhatóság ama kérését, — hogy a szesztermelési adó és a kincstári részesedést 50 százalékkal leszállítsa.

A hajdudorogi téli gazdasági

létesíteni és ebből a célból 200 pengős ágyalapítványok megajánlását tervezték. Az alispán fel is hívta a városokat és községeket ilyen alapítvány tevésére, de a súlyos gazdasági helyzetre tekintettel nagyon kevés megajánlás történt.

Beszámol a jelentésben az alispán arról, hogy a vármegye és a községek helyzete egyre súlyosbodott az adók be nem fizetése miatt. A pótdadó visszaállítását folytán a vármegye bevételei emelkedtek ugyan, mert tavaly 8 hó alatt befolyt 113.120 pengő, — az idén ugyanazokban a hónapokban pedig 141.865 pengő. Mégis az idén az elmúlt háromnegyed évre esedékes 256.464 pengőből annak csak 10 százaléka folyt be és így a vármegyei pótdóhátralék 529.239 pengőről 633.838 pengőre emelkedett. Ezért a vármegye háztartási szükségleteinek fedezése a legnagyobb nehézségekbe ütközik. Eddig is csak úgy lehetett a háztartás egyensúlyát biztosítani, hogy belügyminiszter től 60.000 pengő kölcsönt vettek fel. A közuti utadóhátralék is nagy, 444.920 pengő.

A mezőgazdasági helyzetre vonatkozóan azt jelenti az alispán, hogy az utolsó három hónapban sem javult. A hajdumegyei gazdák tulajdonrészt el vannak adósodva.

Szól a jelentés arról is, hogy 1931 november 1-étől 1932 július 31-ig terjedő időben kiadott szegénygyógyászati eszközökkel a népjóléti miniszter nem fizette ki. Szükségesnek tartja, — hogy a vármegye ez ügyben irjon fel a belügyminiszterhez.

Józsa község képviselőtestülete ez évben kimondta, hogy kéri Debrecen városhoz való közigazgatási csatolását és városba való bekebelezését. Ezt a határozatot Rózsa László főjegyző megfélebezte. A kisgyűlés most javasolja: mondja ki, hogy a határozatot megsemmisíti és nem járul hozzá az átcsatoláshoz.

Borsodvármegye törvényhatósági bizottsága kimondta, felír a képviselőházhoz, hogy a házszabályok megfelelő módosításával vegye elejét annak, hogy a házban a közigazgatási tisztviselőket támadják a képviselők. Kérte Hajdúvármegye törvényhatósági bizottságát, hogy hasonló felirattal támogassa a borsodi feliratot. Hajdúvármegye kisgyűlése azt a javaslatot teszi a közgyűlésnek, hogy a megkeresés felett térjen napirendre, mert nem tartja helyesnek, hogy a parlamenti szó-lásszabadság korlátoztassék.

Októberben dönt a Kuria az ujjvárosi gyilkos ügyében

A balmazújvárosi rablógyilkost, — aki megölte sógornőjét, Kecskés Sándornét és két kisgyermekét, hogy 200 pengőt elrabolhasson — tudvalevőleg a debreceni törvényszék halálra ítélte. A halálos ítéletet a tábla is helybenhagyta. A rablógyilkos Szabó Sándor semmiségi panaszt jelentett be a Kuriahoz, ahol október első felében tárgyalja le az ügyet a Szőke-tanács.

Az ítéletet minden valószínűség szerint legfelsőfokon is helybenhagyják, minthogy az előre megfontolt beigazolódott.

A debreceni tábla is felmentette a földesi orvost és szülésznőt, mert nem hibájukból vérzett el a szülőnő

1930 szeptember havában történt, hogy Szabó Istvánné földesi asszony gyermekét szült és röviddel a gyermekszülés után gyanus körülmények között meghalt. Később sürgősni kezdtek a falu orvosa és a szülésznő ellen, hogy az orvos és a szülésznő az oka a szerencsétlen asszony halálának. — Rövid nyomozás után vádat is emeltek ellenük, gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt.

Az igen érdekes részletek a következők:

1930 szeptember 8-án este 6 óra tájban Szabó István egyik hozzátartozója felkereste Plavics Gyulánét, hogy menjen le azonnal Szabó Istvánné lakására. A szülés fél 8 óra tájban be is következett, a legszabályosabban, azonban Plavicsná észrevette, hogy a szokottól eltérően, vérzik Szabóné. A szülésznő keresni kezdte Szabóné urát, hogy azonnal orvosért küldje, Szabó István azonban nem volt otthon. Mikor megtalálta, megparancsolta neki, — hogy azonnal szaladjon orvosért, Szabó el is szaladt az orvoshoz, azonban

ijedségében nem mondta meg a felesége baját, csupán annyit, hogy beteg.

Az orvos nem tudván, hogy mi a

baj, otthon hagyta a műszereket, csak orvosságokat és egy injekciós tűt vitt magával. Megérkezésekor a szülésznőt összeszidta, — hogy miért nem üzente meg Szabóval a bajt, mert akkor ő elhozta a műszereit. A szülésznő mondta az orvosnak, hogy ő megizente Szabóval mit jelentsen, Szabó azonban ezt elfelejtette.

Az orvosnak így még egyszer vissza kellett menni a lakására, ez sok időbe került s mikor visszatért, Szabónén már nem lehetett segíteni.

A boncolást dr. Horváth Arthur és dr. Orsós Ferenc orvosok érték eljötték meg és megállapították, hogy Szabó Istvánné halálát kizárólag elvérzés okozta.

Az orvos és a szülésznő ellen megindították az eljárást gondatlanságból okozott emberölés vétsége emén. A törvényszéki tárgyaláson, minthogy beigazolódott ártatlanságuk, a vad és következményei alól felmentették úgy dr. Wéber Gyulát, mint Plavics Gyulánét.

Az ügyet most tárgyalta az ítélő táblán dr. Nagy Kálmán tanácsa s minthogy bűnecsékmény nem igazolódott be a vad és következményei alól a tábla is felmentette a vádlottakat.

Ha az állam segítségre nem siet, az Alföldön csődöt mond a népiskola

Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága pénteken délelőtt báró Vay László főispán elnöklése alatt tartotta meg rendes őszi közgyűlést eléggé nagy érdeklődés mellett.

Közgyűlés megnyitása után Uzonyi Barna másodfőjegyző ismertette az alispán három hónapról szóló jelentését.

Bélteki Lajos a jelentés tudomásul vétele mellett annak az iskolákra vonatkozó részével foglalkozik. Az iskolák ügye, amelyhez olyan nagy erővel ragaszkodtak eddig, az utóbbi időben mostohagyermek lett. Az egyházak a községek nyakába akarják varni az iskolákat és ezek vissza akarják tolni az egyházakra. Pedig az állam kötelessége lenne a gyermeknevelésről gondoskodni. Rendezte is az állam a tanítói fizetéseket, de időnként újabb és újabb terheket rótt az iskolafenntartók nyakába anélkül, hogy fedezetről gondoskodott volna. — Építettek Collegium Hungaricumokat, egyetemeket, díszeket, de a népiskolák ügyét a szegre akasztotta. Ismeretű a hajduszoszlói állapotokat. Hajduszoszlón a református egyház nagy adósságokat vett magára az iskoláztatás miatt. A tanítók mindenhol éhbéren tengődnek és az állam nem hajlandó az iskolákat átvenni. Különböző megoldások merültek felszínre, — de míg ezek megvalósulnak, a tanítók éhen halhatnak. Ezért határozati javaslatot terjeszt be:

„Minden bevett vallásfelekezeti egyházi és iskolai szükségleti közelladalmi költségek által fedeztetésnek, tökéletesen végrehajtható lenne, a törvényhozás sürgősen gondoskodjék róla, — hogy a sok helyen nyomasztó anyagi helyzetben levő nem állami (községi és hitfelekezeti) tanítók hátralekös helyi járulékaikak kiegyenlítésére, vagy az ennek folyósíthatása végett az utóbbi időben feivett adósságok visszafizetésére, az eddigi iskolafenntartók kezeihez megfelelő államsegély utaltassék ki; a nem állami tanítók fizetése a törvényhozás által az állami tanítókéval minden tekintetben (100 százalékkal) egyenlősítették s részükre az ekként meghatározott fizetés minden levonás és késedelem nélkül pontosan kiszolgáltatassék.

Törvényhatóságunk a társtörvényhatóságokat hasonló felirat küldése végett megkeresi.

Dr. Györki Imre országgyűlési képviselő szintén a jelentés kapcsán szólal föl. A helytelen gazdasági politika miatt ma már nemcsak a termények, hanem az állatok is bészorolnak. Belül is olyan politikát kell folytatni, — amely a gazdasági helyzetet javítja. Rámutatott a Bélteki által felpanaszolt iskolaügyre. Ime az egyházak kenytelenek iskoláikról lemondani. A jelentés szerint az adóhátralék is nagy mértékben emelkedik és a gyógyszereszámlák 40.000 pengőre növekedtek fel. —

Az állam nem fizet, de kérlelhetetlenül beszedi az adót. Most is havonként 2 millió deficitje van az államháztartásnak. — Mi lesz még októberben és még később. A gazda nem tudja terményeit értékesíteni, ha ugyan van neki, mert Hajdumegyében nem igen van. A jelentés szerint 2000-nél több munkás nem kapott munkát a nyár folyamán a gazdasági munkáknál, mert a gazda maga dolgozik, hiszen nem tudja fizetni a munkásait. Kéri az alispánt, foglalkozzék azzal a kérdéssel, hogy inségesek télen ne éhezzenek. A jelentést nem fogadja el és határozati javaslatot terjeszt be, hogy a közgyűlés hívja fel a kormány figyelmét munkaaltsálok teremtésére, az adóamnestia új szabályozására, a gazdaterhek egyhitezésére, a rövidlejáratu gazdahitelek hosszulejáraturá változtatására, kamatmérséklésre és követelje a titkos választójog bevezetését és új választások kiírását.

Bagi István a malomellenőrök működését kifogásolja. Kéri a főispánt, hogy eszközöljön ki a kormánytól olyan rendeletet, — amely helyes magyarázatát adja a bolettarendeletről, hogy így a gazda, aki kényszerűségből eladta gabonáját most a maga elátására és vetőmagnak boletta nélkül vásárolhasson gabonát. Kifogásolja az átlakviteli engedélyek körüli hosszadalmas eljárást. Kéri, irjanak fel a sertés-órá oltás ingyenessé és kötelezővé tételére érdekében. Az iskolaüggyel kapcsolatban panaszoja, hogy a háboru utáni fiatalok nevelése hibás. — Erélyes hatósági intézkedést kér tőle.

Czelloth János állategészségügyi főfelügyelő felvilágosításai után Rásó István alispán válaszolt a felszólalásokra. Kijelenti, hogy Bélteki Lajos indítványát elfogadja. Nagyon jól tudja, — hogy sem az egyház, sem a politikai község nem tudja az iskolákat fenntartani és ezért, ha az állam segítségre nem siet, a magyar alföldön csődöt mond a népiskola. A gyógyszertervezés ügyében felírta a kormányhoz, — személyesen eljárt, — de eredménytelenül.

Ez adósságok nagyon nagy terheket jelentenek a gyógyszereszekre, akik nem sokáig bírják ezt.

Az inségakcióra minden elő van készítve és aki önhibáján kívül nem kereshetett, el lesz látva, éhezni itt senki sem fog.

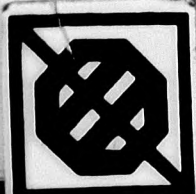
A sertésoltásra vonatkozóan kijelenti, hogy ingyen szérummal propagandaoltásokat fognak végezni.

Báró Vay László: Hozzájárul Bélteki indítványához. Kijelenti, hogy a kultuszminiszteriumban már kidolgozás alatt áll az iskolák ügyében a rendelet, amely megoldja a kérdést úgy, hogy ne csak a felekezetek, hanem az egész közönség is vegye ki részét az iskolák terhekből. A tanítói fizetések dolgát is rendezik.

A közgyűlés végül is tudomásul vette az alispáni jelentést és elfogadta Bélteki Lajos indítványát, míg Györki javaslatát elvetette.

A közgyűlés ezután a költségvetést elfogadta, majd a déli órákban ért véget.

—:0:—

Harstein főtanácsos

A Kuria a m. kir. ter elő Nándor kir. gazd vezte ki.

Uj közgyűlés

A főispán dr. Uray sokat Hátatási gy. Az új kö a napokl

Uj járás

A főispán közse járasi or megbizta sa nevez

Hajdumegye és alkalmi beléptek

A Magyar dumege tisztior lasztmán Benkő b működés buzáított bi taggy szembe t erős küll Bejelenté viselői é sen belé

Hamis ö az ügyés

A debreceni íentették Enes kö rseket retlen eg ba. A h ták és b ségre. A készítői indult a

Egy nap a lucern gyermek

Hajdú nár arká tere tal dr. Tóth lyettes ket és r gyermek pos korá dobták amely a mekgyil vezetett

Baleset

Folyó kabai g 51 éves nevü tá röt hor kó kifel lon ült. ieoidód esett a rencségi oldalbor fején lev jén lev sérülte

TEL. számu ves me kiadóba

HIREK

Harstein Nándor gazdasági főtanácsos.

A Kormányzó úr Öfőméltósága a m. kir. földművelésügyi miniszter előterjesztésére Harstein Nándor józsaí nagybirtokost m. kir. gazdasági főtanácsossá nevezte ki.

Új közigazgatási gyakornokok.

A főispán dr. Balogh Géza és dr. Uray Sándor debreceni lakosokat Hajdúvármegyéhez közigazgatási gyakornokká nevezte ki. — Az új közigazgatási gyakornokok a napokban le is tették az esküt.

Új járási orvos.

A főispán dr. Márton Géza kabai közegorvost a püskiadányi járási orvosi teendőik végzésével megbízta és egyben járási orvos-sá nevezte ki.

Hajdumegye tisztviselői és alkalmazottai együttesen beléptek a Revíziós Ligába.

A Magyar Revíziós Liga Hajdumegyei Fiókjá Benkó Géza tisztviselő elnök etével választmányi ülést tartott, amelyen Benkó beszámolt a Liga külföldi működéséről. Lelkes szavakkal buzdította a megjelenteket további taggyűjtésekre, hogy a Liga szembe tudjon szállni a kisantant erős külföldi propagandájával. — Bejelentette, hogy a megye tisztviselői és alkalmazottai együttesen beléptek a Liga tagjai közé.

Hamis ötvényszékek az ügyészségen.

A debreceni ügyészségnek jelentették, hogy Hajdumanáson es Enes községben hamis ötvényszékeket találtak, amelyeket ismeretlen egyének hoztak forgalomba. A hamisítványokat elkobozták és bezárolták az ügyészségre. A hamispenz terjesztői és készítőinek kézrekerítésére megindult a nyomozás.

Egynapos korában fojtották meg a lucernás árkában talált gyermeket.

Hajduböszörményben a lucernás árkában egy csecsemő holttestére találtak. A vizsgálat során dr. Tóth János vizsgálóbíró helyettes felboncoltatta a gyermeket és megállapították, hogy a gyermek ölte született és egynapos korában fojtották meg és úgy dobta az árokba. A nyomozás, amely arra irányult, hogy a gyermekgyilkost kézrekerítsék, nem vezetett eredményre.

Baleset.

Folyó hó 3-án Csukás Ferenc kabai gazda Furkó Gáspár nevű 61 éves eszéje, Szilágyi Kálmán nevű társával együtt tengeri kőzöt hordták haza a mezőről. Furkó kifele menetkor a vendég oldalon ült. Utközben a vendég oldal ledőlött és Furkó hanyat kiesett a székéből. Esése olyan szerencsétlen volt, hogy balfelől két oldalbordája eltört. A székér fején is keresztül ment, de a fején levő téli sapkától feje nem sérült meg.

TELETTETÉSRE nagyobb számú szarvasmarhát elvállal Heves megyei földbirtokos. Cím a kiadványban megtehető.

LADÁNYI JÓZSEF puskamüves

üzletét Piac u. 59. alól REVÉSZ TER 2. SZAM ALÁ (Kisem-plombazár) helyezte át. Fegyverek, lőszer és vadászati felszerelések legolcsóbb beszerzési helye.

Kilenc hősi halott emléktárgyai érkeztek meg tizennégy év múltán Hajdumegyébe

Hétfőn reggel nem mindennapi postaküldemény érkezett Hajdúvármegyébe. Tizennégy—tizen-nyolc év előtt igaz, hogy nap-nap után érkeztek ezek a szomorú csomagok: hősi halottak hátramardt emléktárgyai. Egy zsebóra, egy elrongyolt notesz, néhány véres levelezőlap, amelyen keresztül futott a muszka golyó és rácsurgott a drága hajdu vér.

Tizennégy esztendei bolyangás után kilenc csomag érkezett újra. Hosszu nyomozás, a vármegye és a miniszterium sok-sok levelezése után a honvédelmi miniszterium kilenc piaci csomagot küldött le Fehér Sándor hajduböszörményi, Vida Imre hajduböszörményi, Kass Gábor hajduböszörményi, Szabó Gábor vámospéresi, Szabó

Lajos földesi, Szabó Imre balmazújvárosi, Faragó Sándor püspök-ladányi, Erdélyi József kabai hősi halottak hozátartozói részére. Kilenc apró kis lepecsételt csomag. Egyikben talán pár levél lehet, másikban notesz, vagy rózsaszínű tábori lap. Tizennégy esztendő után Doberdőről, Volhriából hazatalált a kilenc kis csomag. Kilenc magyar hős minden, de minden földi értéktárgya, vagyona alig nyom többet egy kilónál.

A gyermek megnőtt, az asszony talán megöregedett azóta, de az ismeretlen sírokban kilenc hősi halott tizennégy esztendő után is bizton megérzi, hogy odahaza könny, sok-sok könny hull erre a későn hazajött, szomorú emlékre.

Elitelték az erdőört, mert megverte a gallyszedőt

Súlyos testi sértés vétségével vádolva állt ma az ítéletábla Nagy Kálmán dr. tanácsa előtt Szintsák István 27 éves mikespéresi erdőör.

Szintsák István 1931 március havában a nagyáradí káptalan mikespéresi erdőgazdaságában volt — mint erdőör — alkalmazva.

Március 5-én történt, hogy Gál Lajos mikespéresi napszámos elment a káptalan erdőbe gallyat tördelni, hogy azt a saját szükségletére felhasználja. Szintsák István erdőör és barátja, Pusztai János épen arra háradtak el és felfigyeltek a gallytördelés zajára. A hang irányában indultak s rövid

idő alatt meg is találták a gallytördelő Gál Lajost. A gallytördelés az erdőben meg volt tiltva s így Szintsák erdőör felelősségre vonta Gál Lajost. Az igazoltatás után összeveszték s végül is Szintsák megverte Gált, úgy, — hogy az súlyos sérüléseket szenvedett.

Gál Lajos feljelentést tett Szintsák ellen, akit a törvényszék el is ítelt 40 pengő pénzbüntetésre.

Az ügyet ma tárgyalta az ítéletábla, amely Szintsákot bűnösnek mondotta ki és felemelte a büntetését 100 pengőre. Az ítélet jogerős.

Dr. Hadházy Zsigmond volt főispán autóját csaknem villámcsapás érte

Hétfőn kora reggel nagy veszedelemben forgott dr. Hadházy Zsigmond ny. főispán, kir. közjegyző, a fia, dr. Hadházy Béla debreceni ügyvéd és sóffőrlük élete és csak az isteni gondviselésnek köszönhetik, hogy életben maradtak és hogy semmi bajuk nem történt. Hadházy Zsigmond debreceni kir. közjegyző ugyanis, mióta a főispánság alól felemelték, józsaí birtokán él családjával, ahonnan naponként autóval jön be debreceni irodájába. Így történt ez hétfőn is. Félnyolc

órákor indult el autójával Hadházy közjegyző Béla fia társaságában. Alig kanyarodott ki Hadházyék autója a böszörményi útra, hirtelen zápor és égi háboru vonult végig az országút és a debreceni határ felett. Az autó már a józsaí útkaparához elé ért, amikor hatalmas, több águ villám csapott le az autó menetirányában és alig kétméternyire az autótól egy, az út mellett álló, hatalmas nyárfába szaladt le, hatalmas mennydörgéstől kísérvé. Az autó vezetője, de az utasai is rend

kívül idegrémültek és megállították az autót, mert az első pillanatokban azt hitték, hogy a villámcsapás szele az autót is érte. Szerencsére nem történt semmi baj.

Tisztújítás lesz az Alsó-Szabolcs-hajduvidéki egyházmegyénél

Az Alsó-Szabolcs—hajduvidéki egyházmegyénél a tisztikar megbízatása lejárt és októberben megválasztják az új tisztikart. — Az egyházmegye egyházi és világi előkelőségei most Debrecenben értekezletet tartottak, amelyen a jelöléssel foglalkoztak. Az értekezlet résztvevői egyhangulag elhatározták, hogy az egyházmegyei gondnoki tisztiségre Rásó Istvánt, a vármegye kiváló alispánját kérik fel. Az értekezlet nagy többsége dr. Molnár Béla balmazújvárosi lelkészt kívánja az esperesi székbe ültetni. Dr. Molnár Béla megválasztása tehát biztosra vehető, aminek csak örülni lehet, mert közszeregetben álló személyére és képzettségére különösen a jelenlegi nehéz időkben van nagyszüksége az egyházmegyének.

A tanácsbírák választása minden valószínűség szerint egyhangú lesz. A presbiteriumok októberi folyamán ejtik meg a szavazást.

Miniszteri elismerés dr. Hadházy Zsigmond ny. főispánnak

Gömbös Gyula honvédelmi miniszter a következő levelet küldte dr. Hadházy Zsigmond ny. főispánnak:

Méltóságos dr. Hadházy Zsigmond úrnak, ny. főispán, kir. közjegyző, stb. Debrecen.

Méltóságosnak a honvédelmi igazgatás érdekében éveken át kifejtett önzetlen és eredményes tevékenységéért köszönetet és elismerésemet fejezem ki.

A kitűnő miniszteri leiratot háro Vay László főispán útján juttatta a miniszter dr. Hadházy Zsigmondhoz.

Ellopták a kerékpárját.

Varga Gergely balmazújvárosi jakos kerékpárját Debrecenbe az OTI elől lopták el. Az ismeretlen kerékpártolvaj ellen megindították a nyomozást.

Hajduszoboszlón kétszer termett egy almafa.

Érdekes jelentés érkezik Hajduszoboszlóról, ahol Décsy Sándor VI. tizedbeli gazda kis kertjében még szeptember elején újból kivirágzott egy almafa. Október elejére a fa akkora gyümölcsöket termelt, mint egy kisebb diószem. A különös látványosságnak sok esodálója akadt Hajduszoboszlón.

A debreceni vásáros iparosok és kereskedők pótvásárt kérnek Debrecenbe.

A debreceni vásáros iparosok és kereskedők a debreceni ipar, testület útján pótvásár engedélyezését kérik Debrecen sz. kir. város polgármesterétől folyó év november 6-ára, tekintettel arra, hogy a legközelebbi országosvásár a legnagyobb részvétlenség és vásárlási készség hiánya jegyében folyt le.

Kellemeset a hasznossal köti össze, egészségét megőrzi, ha a

Hajduszoboszlói hévvizfürdőt

látogatja. 3000 liter konyhasós — jódos — brómos hévviz percenként. Medencékben 24 óránként vízcsere. Fürdővonat indul vásár- és ünneppnapokon a vármegye különböző részeiből

Közgazdaság

Szokvány minőségben kell kiszolgáltatni a kommenció-buzát

Tudvalevő, hogy az idei búza minősége sokkal gyengébb a rendesnél s emiatt sok surlódás van a gazdák, valamint a mezőgazdasági eselők között, akik természetben kapják járandóságukat. Ezeknek a félreértéseknek eloszlására a földművelésügyi miniszter érdekes rendeletet küldött Hajdúvármegyéhez.

A miniszter szerint kívánatos volna, hogyha a szerződés szerint

járó búzát úgy adnák ki a eselőknek, hogy a gyengébb minőségű búzából annyiszor egy kilogrammmal többet szolgáltatassanak ki, ahány kilogramm a szokványbúza fajsúlyánál kisebb az idei búza fajsúlya. Ha a búza fajsúlya csak 66 kilogramm, akkor a birtokos 10 kilogramm adjon többet a gyengébb minőségű búzából.

Sport hírek

A „Hajdu Kupa” mérkőzései

A Hajdu Kupáért az elmúlt vasárnap hat csapat küzdött és a mérkőzések minden alkalommal

Nádudvari Levente SE—Vámospércsi SE 2:0

A mérkőzés fél 3 órakor vette kezdetét. Kovács József szövetségi bíró páratlan és kifogástalan bírákodása mellett. Az egyes csapatokban a következő játékosok játszottak: Nádudvari LSE.: Kapitány — Grünwald. Ferenczik — Szemán, Papp I., Cs. Nagy B. — Katz I., Nagy, Martin, Papp II., Kuruc. A vámospércsi csapat összeállítása a következő volt: Balogh I. — Pethő II., Bálint — Pethő III., Schachinger, Szabó I. — dr. Pethő, Szentmiklóssy, Nagy, Balogh II., Szabó II.

Vasárnap délután fél 3 óras kezdettel mérkőzött a két csapat a „Hajdu Kupa” első fordulóján. A játék megkezdése után nem volt kétséges a mérkőzés kimenetele, látszott, hogy a nádudvariak nagy fölényben vannak s ezt a

eredménnyel végződtek. A mérkőzésekről szóló részletes tudósításokat alább közöljük:

főlényüket egy percre sem engedték át ellenfelüknek. A nádudvariak már az I. félidő 3-ik percében megszerzik a vezetést Martin gólja révén, de szép, lendületes játékok dacára újabb eredményt elérni nem tudnak az I. félidőben, lövéseik felé, vagy mellé mennek.

A II. félidőbe még szemb, lendületesebb játékot hoz, de eredményt csak a 30-ik percében tud elérni Nádudvar Martin újabb góljával s ezzel a végeredmény is be lett állítva.

Mindkét csapat lelkesen küzdött, de a nádudvariak nagyobb tudása érvényesült s a nagyobb gólarányú győzelmet nagyrészt a vámospércsiek kitünő kapusa hátrította el, aki csapatának legjobb embere volt. A nádudvariak egyöntetűen jók voltak.

Földesi ISE—Hajdúszoboszlói LE 1:0 (1:0)

Kupa mérkőzés. Bíró: dr. Lengyel József.

A kapu választásánál a hajdúszoboszlóinak kedvezett a szerencse, mert a földesieknek a szinte viarszerű erős széllet szemben kellett játszani. Ennek eredményeképpen az első husz perc a hajdúszoboszlói csatársor fölényét mutatja. A földesi tizenegyhősies erőfeszítéssel küzd a jóformában levő hajdúszoboszlói csatársor és a még jobb formában levő szél ellen. Papp, földesi kapus a veszélyes lövések sorozatát teszi ártalmatlanná kitünő védésével. A 25-ik percében felszabadul a földesi kapu, Ujhelyi II. hátvéd előreadott labdájával Halasi jobb szélső lefutja a szoboszlói védelmet, pontos beadását Pethő center tiszta helyzetben stoppolja, azonban a lövés pillanatában Szanyi szoboszlói hátvéd elgáncsolja. A megítélt tizenegyest Katona centerhalf a mérkőzés egyetlen góljává értékesíti. A játék ezután változatos küzdelmet hoz, azonban a csatársorok gólképtelensége miatt eredmény nélkül végződik az első félidő.

A második félidő erős szoboszlói támadásokkal kezdődik, azonban a kitünő földesi védelmen minden megtörik. A 16-ik percében a sorozatos támadások azonban majdnem eredményt hoznak a szoboszlói balösszekötőnek büntető területen való szabálytalan ellökése miatt. A bíró ugyanis tizenegyest ítél, a labdát Szanyi hátvéd lövi, Papp, földesi kapus azonban eléje ugrik, a labda visszapattn. Szanyi ismét löne, de Papp leveszi lábáról a labdát. Az az eközben támadt összefutásban a földön fekvő kapus kezét véresre rugják. A magán uralkodni nem tudó Papp a labdával megüt egy szoboszlói játékost, mire a bíró kiállítja.

A tíz emberre csonkult földesiek ellen a szoboszlóiak gyorsírnak erős támadásokat vezetnek, azonban minden eredmény nélkül. A mérkőzés változatos mezőnyjátékkal végződött. A mezőny legjobb embere Papp, földesi kapus volt. Kitiünően játszott Ujhelyi II., földesi hátvéd. A szoboszlóiak közül Kaesari jobbszélső volt a legjobb. Dr. Lengyel József a mérkőzést kifogástalanul vezette.

pus volt. Kitiünően játszott Ujhelyi II., földesi hátvéd. A szoboszlóiak közül Kaesari jobbszélső volt a legjobb. Dr. Lengyel József a mérkőzést kifogástalanul vezette.

Kabai Move—Püspökladányi Máv. 3:2 (1:1)

Kabai vásártéri sport-pálya. — Bíró: Piller József. — A kapu választásánál a MOVE-nek kedvez a szerencse. A Máv. kezd széllel és nappal szemben. Az első támadást a MOVE indítja, de Benke hosszan szökteti Erdélyit és a labda kórner vonalon kifut. A Máv. is támadásba lendül, de komoly veszélben egyik kapu sines. Rövid mezőnyjáték után a jó halvesortól támogatott MOVE csatársora nagy fölénybe jut, de nincs szerencséje. A 16. percében Erdélyi beadásából nagy kavardás támadt, a labdát Poresin, — majd Benke lövi kapura, de embertől pattan vissza a befutó Vereshez, aki a jobb sarokba helyezi. Ezzel a MOVE megszerzi a vezető gólt. A MOVE lelkesülten játszik, de annak ellenére Hári hatalmas bombája a 23. percében a kapu balfelső sarokból a kapus ölébe pattan, a bíró sipja néma marad, de a Máv. reklamálására megvizsgálja az erősen kifeszített kapu-hálót és utána gólt ítél. 1:1. A félidő hátralevő részében inkább a MOVE támadott, de több eredményt el nem ért.

A második félidőben a MOVE nagyon lelkesen kezd, azonban támadásba lendül. A Máv. csak lefutással operál. A 22. percében Poresin centerbe húzódik és egy-

ni akeiöböl megszerzi a MOVE második gólját. 2:1. — Nagy az öröm a MOVE játékosok között és a nagy lelkesedéssel döntő fölénybe jut a MOVE. Mindjárt két percre a 24. percében Sulyok szabadrugását Veres közepre adja és a kétfelől is szorongatott Benke Poresinnak kitolja a labdát és Poresin 12 méterről küldött bombája védhetlenül jut a püspökladányi kapu háló jobb sarkába. 3:1 a MOVE javára. Oriási fölényben játszik a MOVE. A 35. percében a Máv. egyik legjobb embere, Hári, váratlan közeli lövésebe Massa belevetődik, a labdát nagyon szerencsétlenül gyomorral kapta, kissé megsződiült, a labdát kiejtette s mire utána kapott volna hálóba helyezték. Most egy kisit visszaesik a MOVE, de a szilárd védelem és a szépen védő Massa megakadályozzák a Máv.-ot az egyenlítésben. A Máv. minden erejét megfeszítve küzd derekasan a kiegyenlítő gólért, de eredménytelenül. Massa elnév egy labdát, mellé boxol, de a jobb szélső gyengén helyezi kapura és a befutó Tenyei épen csak, hogy gólvonaltól kórnerre ment. A kórner a Máv. nem tudja kihasználni. Az utolsó perc ujjra a MOVE-é, de Erdélyi, aki egyedül fut le kapu mellé lő.

A Hajdu Kupa vasárnapi mérkőzései

Folzó hó 9-én, vasárnap a következő mérkőzések kerülnek lebonyolításra:

Vámospércs — Hajdúszoboszló. Vámospércsi sporttelep, 3 órakor.

Kaba—Nádudvar, Kabai sporttelep, 3 órakor.

Püspökladány—Földes. A mérkőzés helye a püspökladányi Máv. sporttelep.

P. Máv—Debreceni MTE 1:0 (1:0)

Változó játékkal kezdődik a mérkőzés és azonnal egy-egy kórner adódik mindkét oldalon. Majd a PMAV támad és a labtörés óta először játszó Riskó hatalmas bombát ereszt meg, ezt azonban utolsó pillanatban kórnerre tolja Kállay. A PMAV támadásai állandósulnak és kihasználja a szél támogatását. Nándor kapufélfája után megint csak a PMAV támad és a 18. percében esik a győzelmet jelentő gól. Büchel befelé ad egy labdát és a résen levő Marton a kapufélfá mellett a hálóba küldi. 1:0.

A gólr a munkás támadással válaszol, azonban Szikszai elől ügyesen ment Soltészki. Az I. félidőben végig PMAV fölény, — azonban kapu előtt vagy késlekednek a csatárok, vagy ajól védő Kállay tisztáz mindent.

A II. félidőben a DMTE is sokat veszélyeztet, azonban a kapu előtt sokat tévőznek, úgyhogy a ladányi védelem könnyen tisztáz. A PMAV Büchel révén veszélyeztet és Nándor hatalmas lövése a kapufáról vágódik vissza. A 31. percében Embert többszöri reklamálás miatt a bíró kiállítja.

Változó játék, helyenként egyik-két erősebb fault is kiesszik, — újabb gól azonban nem esik.

A hajdunánási leventék nyerték meg a Bodroghy László vándordíjat

Debrecen város és Hajdu vármegye testnevelési egysége most rendezte meg nagyszabású levente céllövő versenyt.

Hajdu vármegyében Bodroghy László nyugalmazott ezredes érdeme, hogy a céllövészet igen fejlett fokozat áll és azért alapították a Bodroghy László vándordíjat, amelyért minden esztendőben megrendezik a leventék céllövő versenyt.

A versenyt az idén a hajdunánási leventék csapata nyerte, — amely 200 lövés közül 186 találat-tal igen figyelemre méltó eredményt mutatott fel.

HA DEBRECENBE JON!

okvetlen keresse fel Szentesi Pál Csapó 40. szám alatt korcsmáját. (Tűzoltólaktanyával szemben.)

SZOLID OLCSORAK!

Kiadásért felelős laptulajdonos: MEISSNER KAROLY.

Korvin nyomda, Debrecen, Sas-utca 2.

A „Hajduság“-ot Kabán és Nádudvaron a Hangya Szövetkezetnél is meg lehet vásárolni

ELŐFIZETÉS
Egy példány
Egy hóra
Negyedévi
Egész évre

Hirdetéseket
adás

Megjelenés

Hajdu
32 s

Hajdu
bizottság
16 főispán
tölt, mely
zó szakj

Dr. Gó

orvos a
egészség
molt be,
len volt.

hogy mi
áldozatok
nél és a
135 cse

meg ebb
szám oss
mada.

közül a
ményben
ban és
ban nag

A fertőz
nek me
untéked

Jelent
János k
felvetett
gyává t

zökönyv
még a f
püspökl
dr. Már

orvossal
lenti, h
válti köz
után Sz
tifuszos

alispán
végzésé
válti ma

Dr. Gó
orvos je
görög k
fel. A f

zé a lap
hogy De
ványok

nem a
felek ké
Kijelent
jönnek
orvosná

azzal öb
bizonyit
könyvel

Vay I
gálat be
nem leh
eset var
Papp J
tét eset
nyit is.
Görge
kor a v
idézte P
házára.
Papp
ahhoz?